

KIBRIS'IN İLK SOSYAL KONUTLARI OLAN SAMANBAHÇE EVLERİNİN

KISA HİKAYESİ :

Samanbahçe evleri, **Şaban Paşa Vakfı'na** ait arazi üzerinde Kıbrıs'ta gerçekleştirilen ilk sosyal konut projesidir. 1878'de Osmanlı Sarayı adayı İngiltere'ye kiralar. 300 yıllık yönetim değişir. Türk ahalinin morali çökmüştür. Adanın en zengin ekonomik kurumlarından biri olan Vakıflar İdaresi, Türklere moral kazandıracak bazı yatırımlara girişir.

72 konutluk Samanbahçe projesi de işte o yatırımlardan biriydi. Osmanlının Kıbrıs'tan ayrılışının 20'nci yıldönümünde **Evkaf Murahhası Musa İrfan Bey'in** talimatıyla yüzlerce Türk insanını barındıracak projenin temeli atılır. Ortaya çıkan, **Vakıf felsefesinin güzel ve saygın bir ürünüdür.** Bu sitede oturanlar Vakıflar İdaresi'ne mütevazı bir kira ödeyecektir. Bu konutlar, maddi durumları yetersiz olan ailelere sosyal bir site yaratmasıyla, bu açıdan şehir plancılığının ilk örneği olmuştur.

Bu site, Girne Kapısı'nın güneydoğusunda ve **Mevlevi Tekkesinin batı tarafında** yer almaktadır. Eşit parsellere bölünmüş sitede evler birbirlerine bitişik olarak rasyonel bir şekilde dizilmişlerdir. Sitenin ortasında, sitenin su ihtiyacının karşılanması amacıyla altıgen planlı, depolu ve kubbe örtülü bir meydan çeşmesi mevcuttur. 3 aşamada tamamlanan 68 konutluk sitenin ilk ve en önemli safhası 1900'lerde tamamlanmıştır. 1949'da 2(4) ve 1955 yılında 6(8) konut daha eklenmesiyle bugünkü şeklini almıştır. Ölçüleri ve biçimleri aynı olan bu 85 m2'lik tek katlı mütevazı evlerin sofaya açılan 2 odası ve küçük birer iç avluları mevcuttur. Kapı ve pencereler, Osmanlının geleneksel rengi yeşile boyanmıştır. Çatılar yuvarlak mertek, hasır, toprak ve alaturka kiremitten oluşan geleneksel yapıdadır. Ahşap kapıları çerçeveleyen sarı taşlı sövelerin tepesinde kilit taşı vardır. Orada, **her evin numarası Osmanlıca** yazılmıştır.

2003-2004 yılları arasında **UNDP'nin finansal desteği ile tamamen Vakıflar İdaresi teknik personeli tarafından projelendirilip, yürütülen restorasyon** çalışmaları kısa bir sürede tamamlanmıştır. Tarihi binaların restorasyonu, altyapı, yayalaştırma, ve peyzaj düzenlemesi açısından bu proje, **Lefkoşa Master Plan** çerçevesindeki en önemli projelerden biridir. Bu projenin amaç kapsamında olan hedef kitle toplumun dar gelirli kesimidir.

Mahallenin sarı parkelerle döşenmiş, yayalaştırılmış 7 şirin sokağı, yine Osmanlı'nın parlak tarihini çağrıştıran isimlerle anılır: **İbni Sina, Piri Reis, Şaban Paşa, Fevzi Çakmak Paşa gibi.**

